

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

RP.0441/68/50/1/2020

Gdańsk, dnia 25 stycznia 2020 r.

**Pan
Marcin Kwiatkowski
Wójt Gminy Malbork
ul. Ceglana 7
82 – 200 Malbork**

Szanowny Panie Wójcie,

w odpowiedzi na Pana wniosek z dnia 17 grudnia 2020 r., doręczony do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w dniu 30 grudnia 2020 r., w sprawie możliwości współfinansowania kosztów budowy wodociągu z inną jednostką samorządu terytorialnego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

We wstępie wskazać należy, że tut. Izba podziela stanowisko wyrażone w przedmiotowym wniosku, zgodnie z którym – w przedstawionym w nim stanie faktycznym – brak jest podstaw, w oparciu o przepis art. 403 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2019 z późn. zm.), do udzielenia dotacji celowej wymienionej spółce komunalnej.

W ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku wątpliwości nie budzi również okoliczność, że udzielenie dotacji celowej, na podstawie wyżej powołanego przepisu art. 403 ust. 4 ustawy – *Prawo ochrony środowiska*, może nastąpić wyłącznie na sfinansowanie wskazanych w art. 403 ust. 2 tej ustawy zadań własnych gminy. *A contrario* niedopuszczalnym pozostaje finansowanie w ten sposób zadań, które nie zostały uwzględnione w tym katalogu, a więc także tych, które nie są zadaniami własnymi gminy. W świetle przepisu art. 6 w zw. z art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) uznać z kolei należy, że zadania własne gminy obejmują zadania mające na celu zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty o znaczeniu lokalnym. W piśmiennictwie przyjmuje się, że sprawa o znaczeniu lokalnym jest to sprawa pozostająca w związku z potrzebami członka lub grupy członków zamieszkujących dany teren, a zatem tworzących gminę zgodnie z art. 1 ustawy *o samorządzie gminnym*. W praktyce "znaczenie lokalne" powinno być rozumiane jako oddziałujące zasadniczo w zakresie terytorium, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy *o samorządzie gminnym* oraz leżące w zakresie zainteresowania jego mieszkańców (vide: Komentarz do art. 6 ustawy *o samorządzie gminnym*, red. Gajewski/Jakubowski 2018, wyd. 1/A. Jakubowski, *Legalis*). Innymi słowy zadania własne

gminy są zadaniami realizowanymi w jej obszarze administracyjnym. Z tych właśnie względów gmina nie ma możliwości, na podstawie art. 403 ust. 4 ustawy - *Prawo ochrony środowiska*, udzielenia dotacji celowej na sfinansowanie zadań, które wykraczają poza jej teren.

Natomiast nie ma przeszkód prawnych, aby gmina realizowała zadania wykraczające poza jej obszar administracyjny w drodze współdziałania z jednostkami samorządu terytorialnego, na co wprost zezwala przepis art. 10 ust. 1 ustawy o *samorządzie gminnym*. I tak w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych gminy mogą tworzyć związki międzygminne (art. 64.ust. 1 tej ustawy) oraz mogą zawierać porozumienia międzygminne w sprawie powierzenia jednej z nich określonych przez nie zadań publicznych (art. 74 tej ustawy). Wyżej powołane przepisy korespondują z przepisem art. 216 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych*, zgodnie z którym budżety jednostek samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, w tym na: zadania przejęte od innej jednostki samorządu terytorialnego do realizacji w drodze umowy lub porozumienia (pkt 3) oraz zadania realizowane wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego (pkt 4).

Wykonywanie zadań publicznych, które wykraczają poza obszar gminy może być zatem odbywać się, przy spełnieniu określonych w ustawie wymogów, w różnych formach, w tym także na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 74 ustawy o *samorządzie gminnym*. Jak wynika z ust. 2 wyżej powołanego przepisu gmina wykonująca zadania publiczne objęte porozumieniem przejmuje prawa i obowiązki pozostałych gmin, związane z powierzonymi jej zadaniami, a gminy te mają obowiązek udziału w kosztach realizacji powierzonego zadania. Porozumienie międzygminne jest zatem współdziałaniem gmin opartym na powierzeniu przez jedną gminę określonego zadania, które realizowane jest przez inną gminę. Porozumienie nie zakłada zatem powstania oddzielnego podmiotu, jak to ma miejsce w przypadku związku międzygminnego. Przekazane przez jedną z gmin zadanie bądź zadania publiczne realizowane są przez inną gminę - stroną porozumienia, przy pomocy jej własnych jednostek oraz organów.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku wskazuje również, że zawarcie takiego porozumienia powinno być poprzedzone podjęciem uchwał przez zainteresowane gminy. Postanowienia tych uchwał powinny obejmować zakres przekazywanych zadań. W orzecznictwie sądowoadministracyjnym zwraca się uwagę, że wyrażenie przez radę gminy zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego musi dotyczyć konkretnego projektowanego porozumienia o zarysowanych już prawach i obowiązkach stron (*vide*: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 1 czerwca 2014 r., sygn. akt III SA/Gl 661/14, Legalis). Istotnym elementem jest kwestia partycypacji w kosztach związanych z realizacją przekazanego zadania. W przepisie art. 46 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o *dochodach jednostek samorządu terytorialnego* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 23 z późn.zm.) mowa jest o dotacjach celowych otrzymywanych przez jedną gminę w wyniku zawartego porozumienia. Tym samym, co wymaga zaakcentowania, środki na realizację zadania powinny zostać przekazane do budżetu gminy przejmującej realizujące zadania.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez
Luiza Budner - Iwanicka; RIO
w Gdańsku
Data: 2021.01.23 16:30:19
CET

Luiza Budner - Iwanicka

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

- 1) członkowie Kolegium w/m.
- 2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m.
- 3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja:

Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15

NIP 583-21-22-408 REGON 190134954

✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl